

Piqué E.*, Gómez-Catalán J., Rodamilans M., Llobet JM., Borrego N., Barrot C., Teixidó E., Boix N.

Orfila: Grup d' Innovació Docent de Toxicologia. Unitat de Toxicologia. Facultat de Farmàcia. Universitat de Barcelona

*esterpique@ub.edu

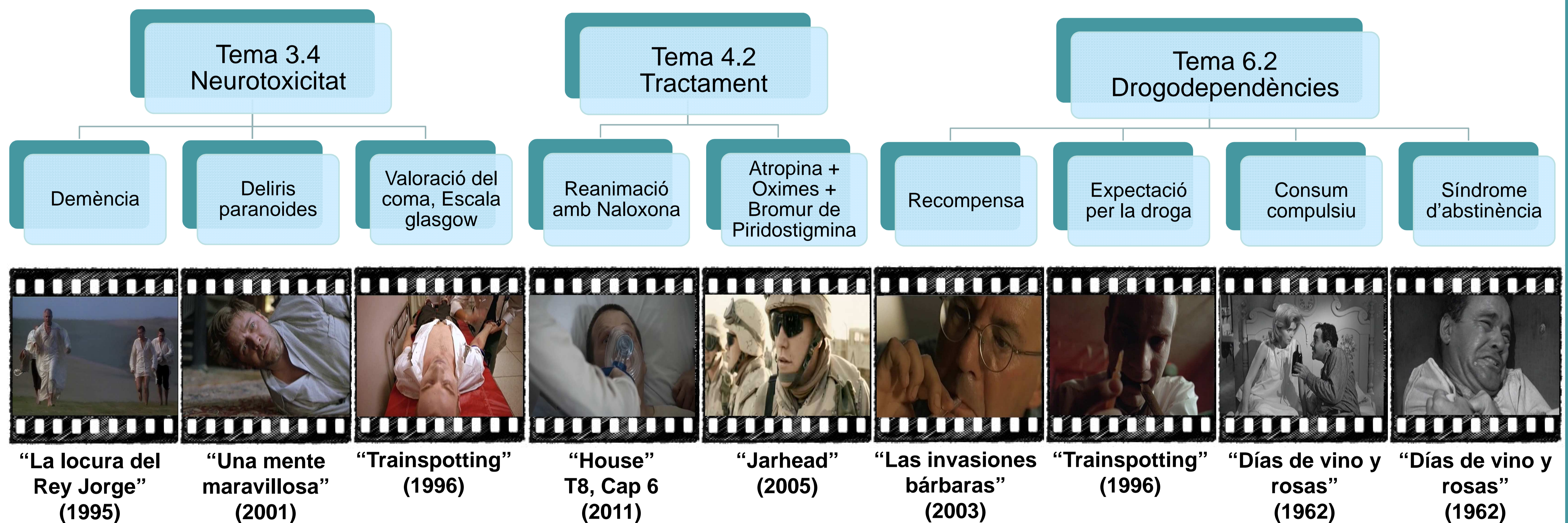
INTRODUCCIÓ

El Grup d'Innovació Docent en Toxicologia "Orfila", amb el propòsit de millorar la comprensió de determinats conceptes, està assajant la integració de petites seqüències de cinema comercial en el desenvolupament de les classes presencials.

La manifestació dramàtica d'un fet real permet als estudiants relacionar-se amb la situació clínica i assimilar més fàcilment els nous conceptes, així, el llenguatge audiovisual subministra estímuls afectius i permet reforçar el coneixement a través de les emocions. Per tant, les petites seqüències poden utilitzar-se en un moment determinat com un instrument de transmissió del coneixement per a la millora de la comprensió d'alguns conceptes. Cal doncs, detectar en quins punts dels temes del programa de Toxicologia és més adient i efectiva la utilització d'aquest recurs didàctic.

ACCIONS REALITZADES I RESULTATS OBTINGUTS

En aquest moment, ja s'han introduït diferents seqüències en la nostra assignatura troncal de Toxicologia del Grau de Farmàcia en el tema de Drogoaddiccions, per millorar la comprensió de determinades etapes de l'addicció a les drogues com el reforç, el desig obsessiu, el consum compulsiu, o la síndrome d'abstinència. Hem incorporat també algunes entitats clíniques associades al consum de drogues que es desenvolupen en el tema de Neurotoxicitat (demència, deliris paranoides), en les que s'utilitzen pel·lícules no relacionades amb addiccions, però que permeten entendre adequadament aquestes dues entitats, així com seqüències sobre la valoració del coma d'origen tòxic i el Tractament de les intoxicacions.

El resultat han estat molt positius. Per una banda, s'ha recollit l'opinió favorable dels nostres alumnes respecte a la introducció d'aquesta eina didàctica, per una altra banda, la opinió favorable dels professors pel que fa a la millora de la comunicació amb els alumnes i la impressió que pot afavorir el procés de comprensió i consolidació dels coneixements.

Taula 1: Resultats de les enquestes d'opinió sobre les afirmacions de les seqüències de cine comercial, N = 144 alumnes. Escala d'opinió de l'1 al 5, en què (1) Totalment en desacord, (2) En desacord, (3) Ni d'acord ni en desacord, (4) D'acord, (5) Totalment d'acord.

	Afirmacions sobre les seqüències de cine comercial	Mitjana	Moda
1	M'han quedat clars els objectius d'aprenentatge	4,62	5
2	Les seqüències ajuden a entendre els conceptes exposats en aquests temes	4,77	5
3	Les escenes m'han motivat a participar en la discussió	3,63	4
4	Les seqüències han facilitat el meu aprenentatge	4,50	5
5	Les escenes m'han animat a veure el film complet	3,34	4
6	Les escenes desvien l'atenció de l'objecte d'aprenentatge	1,43	1
7	He estat molt interessat durant la presentació del material audiovisual	4,58	5
8	La visualització ha modificat completament la meua actitud en referència a la drogoaddicció	2,71	3
9	La majoria de les escenes m'han semblat rellevants per a la meua formació	4,15	4
10	Les escenes han estat irrelevantes per als objectius d'aprenentatge proposats	1,35	1

Taula 2: Resultats de les observacions o comentaris recollits. Total: 25 en 144 enquestes

N	Observacions i comentaris dels alumnes (recollits en el text lliure)
14	Consideren que és una bona eina d'aprenentatge, "més visual i dinàmica".
3	Comentaven la falta de volum o escassa qualitat audiovisual.
2	Opinen que, donada la crueta d'algunes seqüències, seria necessari que el professor advertís prèviament dels continguts als alumnes.
2	Que aquesta activitat hauria d'incorporar-se a altres temes.
1	Que aquest mètode hauria d'incorporar-se a altres assignatures.
1	Motiva a l'estudiant, és més didàctic.
1	"A vegades val més una imatge que mil paraules. Aquest és un cas".
1	Fa falta més temps per debatre aquestes seqüències.

ACCIONS FUTURES

Per tant, tenint en compte els resultats tant positius en aquestes experiències prèvies, volem, amb dos projectes que ens han estat concedits, un en innovació docent (2012PID-UB/121) i un en recerca en innovació docent (REDICE12-1744-01), ampliar els punts del programa on incloure aquest tipus de material i avaluar si el material didàctic que desenvoluparem en aquests projectes, compleix amb l'objectiu de millorar la comprensió dels processos que generen i mantenen les dependències a drogues, així com algunes de les seves patologies associades, dins de l'assignatura de Toxicologia.

AGRAÏMENTS

Aquest treball s'ha finançat mitjançant un projecte d'innovació docent de la Universitat de Barcelona PID2011-UB/78.

Part del material presentat s'ha publicat al gener de 2013 a la Revista d'Innovació i Recerca en Educació (REIRE),6 (1), 53-64.